

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

**PREPREČEVANJE NASILJA NAD MLADIMI Z VIDIKA
KAZENSKEGA PRAVA**

Ljubljana, maj 2020

JASMINA KOVAČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Jasmina Kovač, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava, pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem izr. prof. dr. Mitjo Kovačem.

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 NASILJE NAD MLADIMI	2
1.1 Opredelitev nasilja, agresivnosti in mladih	2
1.2 Zgodovina nasilja	4
2 VRSTE NASILJA	5
2.1 Pojav nasilja nad mladimi	5
2.2 Nasilje v družini	5
2.3 Nasilje v šoli	6
2.4 Ulično nasilje	6
2.5 Spolno nasilje	7
2.6 Samomor	8
2.6.1 Duševne motnje	8
2.6.2 Dejavniki povezani s socialo in demografijo	8
2.7 Fizično in psihično nasilje	10
3 PREPREČEVANJE NASILJA	11
3.1 Splošno o kazenskem pravu	11
3.2 Preprečitev nasilnega dejanja	11
3.3 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO)	12
3.4 Posledice storilcev nasilja z vidika kazenskega prava	12
4 ORGANIZACIJE IN CENTRI, KI POMAGAJO ŽRTVAM NASILJA	15
4.1 Zavod Emma	15
4.2 Beli obroč Slovenije – Društvo za pomoč žrtvam nasilja	15
4.3 Center za socialno delo	16
4.4 Društvo SOS	17
4.5 Društvo za nenasilno komunikacijo	17
5 PREDSTAVITEV RAZISKAVE	18
5.1 Namen in cilji raziskave	18
5.2 Analiza podatkov	18
5.3 Omejitve v raziskavi	20
5.4 Ovrednotenje raziskovalnih vprašanj	20
5.5 Priporočila	21
SKLEP	22
LITERATURA IN VIRI	23

KAZALO SLIK

Slika 1: Tipologija medoosebnega nasilja	2
Slika 2: Prikaz dejavnikov agresije	3
Slika 3: Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let RS od leta 1999 do 2001	7
Slika 4: Količnik samomorov v Sloveniji od leta 2003 do 2016	9
Slika 5: Število moških samomorov leta 2018.....	9
Slika 6: Število ženskih samomorov leta 2018	9
Slika 7: Število ovadenih zaradi kaznivega dejanja od leta 2016 do 2018.....	14
Slika 8: Število pomembnejših prekrškov od leta 2010 do 2017.....	14
Slika 9: Podatki o mladih v rejništvu v marcu 2020	16
Slika 10: SOS telefon	17

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Predviden primer intervjuja	1
Priloga 2: Odgovori intervjuvanca št. 1	3
Priloga 3: Odgovori intervjuvanca št. 2.....	5
Priloga 4: Odgovori intervjuvanca št. 3.....	7
Priloga 5: Odgovori intervjuvanca št. 4.....	9
Priloga 6: Odgovori intervjuvanca št. 5.....	11
Priloga 7: Odgovori intervjuvanca št. 6.....	13
Priloga 8: Odgovori intervjuvanca št. 7.....	15
Priloga 9: Odgovori intervjuvanca št. 8.....	17
Priloga 10: Odgovori intervjuvanca št. 9.....	19

SEZNAM KRATIC

angl. - angleško

DNK - Društvo za nenasilno komunikacijo

DZ - Družinski zakonik

KZ-1- Kazenski zakonik

NIJZ - Nacionalni inštitut za javno zdravje

OZN - Organizacija združenih narodov

SURS - Statistični urad Republike Slovenije

WHO - (angl. World Health Organization); Svetovna zdravstvena organizacija

ZJRM-1 - Zakon o varstvu javnega reda in miru

ZKP - Zakon kaznivega prava

ZPND - Zakon o preprečevanju nasilja v družini

UVOD

Nasilje nas spremlja že od nekdaj. Poznali so ga naši predniki, ki so z njim želeli pridobiti sovražnikovo ozemlje, medtem ko je danes vrst nasilja že nešteto, prav tako tudi oblik njegovega preprečevanja. V želji po njegovem zmanjšanju si danes prizadevajo mnoge institucije pa tudi mi sami. Že kot otroci se naučimo, kako ni prav, da nekoga udarimo, da bi denimo tako prišli do željene igrače. Vendar pa še vseeno prihaja do nasilja, tako med mladimi, kot tudi v družinah, šolah, ter drugih institucijah.

Predvsem se moramo zavzemati za preprečevanje nasilja nad mladimi, ki so tu najbolj ranljivi. Marsikdo podleže nasilnim staršem, spet drugi pa doživljajo nasilje v šolah ali iz strani vrstnikov. Pomemben dejavnik je tudi psihološko nasilje, ki se izvaja nad mnogimi posamezniki in je včasih lahko bolj boleče, kot fizična bolečina. Zato je pomembno upoštevati tudi pomoč psihoterapije, da posamezniku pomagamo prebroditi travmatične dogodke, ki so mu jih prizadejali izvajalci nasilja.

Namen zaključne naloge je izvedeti več o vrstah nasilja, o sami preprečitvi nasilja ter o pravicah, ki jih imajo žrtve nasilja z vidika kazenskega prava. Preučila bom tudi, kakšno je nasilje danes in kakšno je bilo včasih. Podrobneje bom pogledala, kakšne posledice nasilja lahko nosijo mladi ter na koncu predstavila še kazni, ki pripadajo storilcem nasilja.

Cilji zaključne naloge so preučiti razvoj zgodovine nasilja, analizirati postopek preprečevanja nasilja in posledice tistih, ki so nasilje izvedli. Osredotočenost pa bo tudi na organizacije, ki poskrbijo za žrtve nasilja. Pri samem cilju bo prisotno glavno raziskovalno vprašanje in sicer, ali je možno preprečiti nasilje nad mladimi.

Opravljeni bodo intervjuji, kjer so zajeti srednješolci, študenti, nekateri zaposleni in brezposelni. Tako bom pridobila več različnih mnenj, ki mi bodo pomagala pri naslednjih raziskovalnih vprašanjih:

- Je današnje nasilje med mladimi večje kot pa je bilo v preteklosti?
- Ali se bo nasilje med mladimi v prihodnosti zmanjšalo?
- Predstavlja nasilje velike posledice pri mladih?
- Je psihično nasilje najbolj razširjeno med mladimi?

Raziskovalna vprašanja bodo na koncu zaključne naloge analizirana, saj mi bodo tako v pomoč pri pisanju praktičnih priporočil. Omenila pa bom še omejitve, ki bodo prisotne pri intervjujih.

Pri pisanju zaključne naloge bom uporabila metodologijo analiziranja literature, ki je dostopna v knjižnicah in na različnih spletnih straneh. Podatki pa bodo najdeni tudi v bazah različnih člankov. Uporabila bom statistične podatke na Statističnem uradu Republike Slovenije, saj me zanimajo realne številke nasilja v Sloveniji na področju fizičnega, psihičnega, spolnega in ekonomskega nasilja.

1 NASILJE NAD MLADIMI

V tem poglavju bom opredelila nasilje, agresivnost, mlade ter analizirala zgodovino nasilja.

1.1 Opredelitev nasilja, agresivnosti in mladih

Nasilje je zloraba moči, ki se lahko odvija tako doma, kot tudi v šoli in na cesti. Pomeni zmerjanje, obtoževanje, žaljenje drug drugega in pretepanje (Jeremič, Sedminek & Švab, 2007). Kaže pa se tudi v odvisnosti spola, izobrazbe, v katero družbeno skupino spada in podobno (Brejc, Koren, Logaj & Mugnaioni Lešnik, 2009, str. 21).

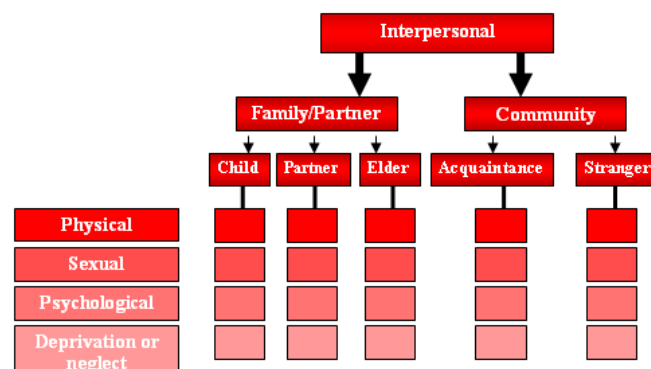
Nasilje nastopa v socializaciji, saj je temelj odnosa pri človeku, kjer obstaja nasilje nad moškimi in ženskami. Nasilje pri moških nastopi takrat, kadar se njegovo vedenje razlikuje od običajnega in kjer so vidne razne poškodbe. Pri ženskah pa gre bolj za spolno in ekonomsko nasilno ravnanje, ki je odvisno od samega dejanja, odnosa med človekoma, kraja, kjer se je nasilje dogajalo ter od končne škode nasilja (Brejc, Koren, Logaj & Mugnaioni Lešnik, 2009, str. 22).

Povzroči lahko veliko posledic, kot so na primer razne poškodbe, psihične bolezni, motnje ali pa celo samomor (Š.Š., 2010). Zato se nasilje deli na (WHO, 2020a):

- nasilje, kjer smo glavni mi sami. Žrtev in oseba, ki je izvedla nasilje sta isti osebi (samomor in zloraba),
- medosebno nasilje, ki se nanaša na posameznike (med partnerjem ali v družini),
- kolektivno nasilje, ki se nanaša na nasilje v skupinah.

Primer medosebnega nasilja med družino, partnerjema in družbo je prikazan na spodnji sliki.

Slika 1: Tipologija medosebnega nasilja

Vir: WHO (2020).

Ljudje večkrat primerjajo nasilje z agresivnostjo, ki je opazno tako v psihologiji, kot tudi v sociologiji in pravu. Agresivnost na splošno temelji na oškodovanju in fizičnem obračunavanju nekoga in se opravlja namenoma, da bi človeka prizadel. Ni pa nujno, da je agresivnost izvedena namenoma, zato ločimo dve vrsti agresivnosti in sicer (Bučar-Ručman, 2004, str. 27):

1. samoobramba,
2. nesreča.

Na ravni agresivnosti je veliko vzpodbujevalcev in ojačevalcev, ki še toliko bolj vplivajo na človeka, kar prikazuje spodnja slika.

Slika 2: Prikaz dejavnikov agresije

Izvori agresivnosti	Vzpodbujevalci agresivnosti	Ojačevalci agresivnosti
Učenje s posnemanjem	Vplivi vzornikov	Zunanje ojačanje
Ojačana aktivnost	- odstranitev zavor	- materialne nagrade
Biološke osnove	- olajšanje agresivnosti	- zvišanje socialnega položaja
	- vzbujanje agresivnosti	- izrazi bolečin, poškodb
	Odvračajoči dražljaji	- odstranitev odvrtačajočega dražljaja
	- telesni napad	Posredno ojačanje
	- besedne grožnje	- opazovanje nagrajevanja
	- izostanek ojačanja	- opazovanje kaznovanja
	- omejevanje	Samoojačanje
	Zunanje spodbude	- samokaznovanje
	- vpliv navodil	- samonagrajevanje
	- neustrezna simbolizacija	- samoopravičevanje

Vir: Anderlič Zakonjšek (2017).

Kdo so sploh mladi? Zavzemajo štiri pojme in sicer (Zakonjšek, 2017):

- mladina,
- mladost,
- mladoletnost,
- adolescenca.

Mladost pomeni razpon med odraslostjo in otroštvom in predstavlja prehod iz ene v drugo obdobje v življenju. V tej fazi se oblikuje osebnost človeka in prilagajanje posameznika v družbo. To imenujemo adolescenca. Nekateri mladi so v tem obdobju uporniki, ki sami sebe še spoznavajo in gledajo pozitivno na svet, nekateri drugi pa zabredejo v težave, ki niso zaželeni v družbi (Bučar Ručman, 2004, str. 25).

Naslednji pojem je mladoletnost. Za mladoletnika se uporabljata dve obdobji in sicer od 14. do 16. leta starosti ter od 16. do 18. leta starosti (Bučar Ručman, 2004, str. 26).

V Kazenskem zakoniku (KZ), Ur. l. RS, št. 50/12 je zapisano, da so osebe, ki so mlajše od 14 let otroci (KZ).

1.2 Zgodovina nasilja

Nasilje prikazuje kršitev pravic človeka do življenja in do okrilja pred fizično in psihično škodo. Družbeni problem nasilja je v zgodovini in tudi danes prihajal iz cerkve, medijev in različnih družbenih gibanj (Bezenšek Lalić, 2009, str. 11).

Eden izmed glavnih vzrokov smrti in invalidnosti je nasilje. Zaradi njega vsako leto umre deset tisoč Evropejcev starih med 15 in 29 let, kar predstavlja oviro pri zaposlitvah, izobraževanju in zdravju (Council of Europe, 2020a).

Prisotno je že dolgo časa in predstavlja velike težave za družbo. Raziskava o nasilju v Sloveniji je bila izvršena že leta 1992. Preučevanje nasilja je spodbudila vojna na Balkanu, kjer so se osredotočili predvsem na zločine in kriminaliteto v vojni. Leta 1997 so ugotovili, da vojna povzroča veliko žrtev in kot posledica tega so nastale različne oblike nasilja, ki posegajo v človekovo varnost (Eman & Hacin, 2017).

Spremembe, ki so se zgodile leta 1991 na področju politike, družbe in vojne so povzročile veliko zločinov in sovraštva med ljudmi. Nastale so težave, ki so se zgodile zaradi političnih obratov po osamosvojitvi Slovenije. Posledično je nastalo veliko razlikovanja med ljudmi, terorizma, verskih in drugih napadov. Preučevalci nasilja v takratni družbi so ugotovili, da so v šolah in v družini zelo pomembna čustva. Ugotovili so potrebo po izobraževanju vseh delavcev v šoli, da bi se tako informirali o preprečevanju nasilja nad mladimi. Žrtve nasilja so začeli preučevati takoj, ko se je Slovenija osamosvojila (Eman & Hacin, 2017).

Nasilje v družini se je skozi čas reformiralo. Že v Rimu je obstajala pravica, da starši skrbijo za svoje otroke ter z njihovimi življenji tudi razpolagajo. Ko so otroci postali odrasli in niso bili več odvisni od svojih staršev so morali trdo delati po več ur na teden. Šele leta 1833 se je sprejel zakon o prepovedi, da mlajši od devet let niso smeli delati (Del Fabro, 2016).

Otroci so bili večkrat telesno kaznovani s strani staršev. Pri telesnem kaznovanju gre za to, da je nad otroka izvedena kakršnakoli fizična sila, ki bi lahko povzročila bolečino (Council of Europe, 2020a).

Stopnja prijave nasilja nad mladimi je zelo majhna, saj se mladi varujejo pred policijo in mediji. To so ugotovili tudi na Pravni fakulteti leta 2002 in sicer, da manj kot 50% ljudi prijavi rop, spolni napad ali grožnjo (Bučar Ručman, 2004, str. 37).

Zelo pomemben je Družinski zakonik (DZ), Ur. l. RS, št. 15/17, ki skrbi tako za varstvo otrok kot tudi za povezavo med otroki in skrbniki. V 7. členu je izpostavljeno, da morajo starši z otroki ravnati spoštljivo ter dostojanstveno. Delati morajo v korist otroka ter upoštevati njegov razvoj, starost, čustvenost in potrebe. Starši morajo otroku dati prednost pred ostalimi obveznostmi (DZ).

2 VRSTE NASILJA

Pod tem poglavjem bom opisala, kje točno se lahko pojavi nasilje nad mladimi ter katere vrste nasilja sploh poznamo.

2.1 Pojav nasilja nad mladimi

Dejavniki, ki vplivajo na vpletenost mladih v nasilje izhajajo iz okolja, v katerem so odraščali. Mladim, ki so živeli v družini, kjer so bili priča nasilju ali kriminalu se poveča možnost, da bi se tudi sami v prihodnosti vključili v nasilje (Council of Europe, 2020 a).

Odraščanje na krajih, kjer je prisotno veliko kriminala in kjer imajo mladi manj možnosti za zaposlovanje in izobraževanje, jim daje majhno možnost, da bodo uspeli v prihodnosti. Takšno razmišljanje lahko pripelje do samozaščite z različnimi orožji ali pa vključitev v skupine, ki so slabe za družbo (Council of Europe, 2020 a).

2.2 Nasilje v družini

Nasilje v družini obstaja že vrsto let in sicer se je začelo že v 60. letih, do danes pa se je le še stopnjevalo, zaradi takratnega odkritja otrok, ki so bili zlorabljeni. Za nasilje nad mladimi v družini lahko obstaja veliko dejavnikov vključno z alkoholizmom, duševnim zdravjem staršev in problemov v službi (Bezenšek Lalić, 2009, str. 11 in 12).

Starši so zaradi omenjenih razlogov v stiski in se ne posvečajo dovolj svojim otrokom in njihovim potrebam, zato s tem še bolj zabredejo v probleme družine. Pri mladih/otrocih v družini se to najbolj kaže v njihovi agresivnosti do drugih, saj iz okolice prejemajo negativnost (Selič, 2004, str. 22).

Znotraj družine obstaja več vrst nasilja (Likar, 2006):

- fizično,
- psihično,
- spolno,
- trpinčenje,
- zanemarjanje.

Naštete vrste nasilja povzročajo različne posledice med katere spadajo posledice, ki so vidne na telesu (brazgotine, vnetja, razne bolečine), posledice, ki so opazne na čustvenem področju (strah pred dotikom, agresija) ter posledice, ki vplivajo na koncentracijo (Švelc, 2010).

2.3 Nasilje v šoli

V šoli se med mladimi najpogosteje uporablja izraz “bullying”. Za ta izraz ni direktnega prevoda, saj ima vsak avtor svojo razlago, ahko pa zajema različne dejavnike in sicer (Šelih, 1996, str. 120):

- da prevlada močnejši nad šibkejšim,
- da se nasilje izvaja dlje časa in pusti na človeku dolgotrajne posledice,
- da so nekateri nesamozavestni pri raznih športnih aktivnosti in se počutijo manjvredne.

Nasilje nad vrstniki v šoli ima lahko veliko znakov, po katerih lahko ugotovimo, da je bil učenec žrtev nasilja, to so (Gregorčič, 2015):

- pomanjkanje interesa, da bi šel v šolo,
- je manj samozavesten,
- sam postane nasilen do drugih, mlajših,
- je poškodovan in ne zna pojasniti poškodb,
- govori, da bo sam sebi nekaj naredil.

2.4 Ulično nasilje

Ulično nasilje se največkrat odvija na ulicah, bankah ali poštah. Prisotno je pri ljudeh, ki so impulzivni in imajo slab nadzor nad samim seboj (Bučar-Ručman, 2004, str. 59).

V splošnem se ulično nasilje kaže v uporabi sile, ki je največkrat fizična. Tovrstno nasilje lahko pripelje do raznovrstnih poškodb ali celo smrti, ki so izvajane s strani posameznika ali skupine ljudi na javnih površinah (Street Violence, 2019).

Posamezniki ali skupine, ki izvajajo nasilje tako skušajo pokazati svojo moč. Največkrat se tovrstno nasilje odvija na zabavah in na ulicah, saj se nekateri izpostavljajo pred drugimi (Bučar-Ručman, 2004, str. 61 in 62).

Zato ločimo več vrst uličnega nasilja in sicer (Street Violence, 2019):

- posilstvo, spolnost,
- rop,
- napadi.

K uličnem nasilju pripomore tudi okolje v katerem posamezniki živijo. Lahko da živijo v kraju, kjer je prisotno veliko kriminala in nasilja ali pa so izpostavljeni različnim tolпам, ki vključujejo nasilno vedenje (Street Violence, 2019).

2.5 Spolno nasilje

Spolno nasilje ima več definicij, saj se lahko razlikuje po državah. Vsaka država si lahko po svoje razlaga, kakšna dejanja morajo biti storjena, da se obravnavajo kot spolno nasilje. Najbolj pogosta opredelitev spolne zlorabe je, da gre za kaznivo dejanje, ki ima hude posledice za žrtev in njeno življenje (Kokalj, 2014).

Pri mladih lahko spolno nasilje povzroči velike posledice in tudi dolgotrajno zaznamovanost. Lahko so prisiljeni v prostitucijo, v fotografiranje za katerega niso podpisali nobenega pooblastila, v snemanje videa in podobno (Kokalj, 2014).

Spolne zlorabe tako delimo na tri elemente (Miklavžina, 2009):

- zloraba brez stika (pornografija in nadlegovanje).
- zloraba s stikom (dotikanje),
- spolni odnos.

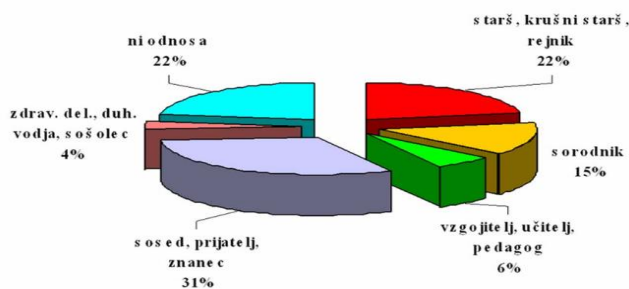
Ti elementi na žrtev ne vplivajo samo telesno ampak lahko celo življenje trpijo, zaradi različnih motenj ali travm, velikokrat pa imajo tudi težave s čustvi (Carney, 2010, str. 38).

Mladi so velikokrat prestrašeni in ne upajo nikomur povedati, da so bili spolno zlorabljeni, ker jih je strah, da bi se jim kaj hudega zgodilo. Včasih pa pride tudi do tega, da nekateri krivijo samega sebe in jih je sram priznati (Rus Makovec, 2003, str. 76).

Pri spolnem nasilju nad mladimi je omembe vredna tudi pedofilija. Pedofil je oseba, ki jo privlačijo mladi/otroci. Mladim oziroma otrokom se prilagodijo in se jim popolnoma posvetijo. Ampak vso to prilagajanje obrnejo v napačno smer in sicer v spolnost (Miklavžina, 2009).

Na spodnji sliki so prikazani odstotki (%) spolnega napada na mlade med letoma 1999 in 2001.

Slika 3: Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let RS od leta 1999 do 2001

Vir: Darinka Kac (2005).

2.6 Samomor

Samomora ne moremo povezati le z enim dejanjem, saj se tu prepleta več dejavnikov, ki pripeljejo posameznika do samomorilnosti. V SSKJ-u je samomor opredeljen kot smrt, ki je storjena namerno (Durič, 2005).

Število samomorov se pri mladih vsako leto povečuje. Raziskave samomorov kažejo, da se je delež tistih, ki storijo samomor povečal. Med dejavnike, ki povečujejo tveganje za samomorilnost spadajo (Bučinel, 2005):

- duševne motnje,
- dejavniki, ki so povezani s socialo in demografijo,
- dejavniki, na katere vpliva družina,
- šolski vplivi,
- dejavniki osebnosti.

2.6.1 Duševne motnje

Pri mladih je opaznih veliko oblik motenj. Med najbolj razširjene spada depresija. Pomembno je, da se depresija opazi že v otroštvu, saj če se bo otrok v okolju počutil varno, bo imel namreč boljše pogoje za življenje in prihodnost. Če se otrok ne počuti varnega, ima lahko kasneje velike probleme pri komunikaciji in druženju z drugimi. Pri mladih lahko duševno motnjo prepoznamo takoj, saj je veliko znakov, ki kažejo na prisotnost duševnih težav, med te spadajo bojazen, dražljivost in nihanje razpoloženja. Mladi začnejo pozabljati na stvari, ki so jih včasih radi počeli. Zmanjša se jim število prijateljev. Na koncu pa lahko to pripelje do razmišljanja o samomoru. Prepričani so, da se bodo tako rešili vseh problemov, ki jih imajo na vesti (Bučinel, 2005).

2.6.2 Dejavniki povezani s socialo in demografijo

Dejavniki, ki so povezani s samomorom, kjer je prisotna pomanjkljivost sociale vključuje altruistični in egoistični samomor. Altruistični samomor se stori, če se oseba ne ukvarja več s hobiji, ki so jo prej zanimali in je prepričana, da bo lažje, če stori samomor. Na drugi strani pa je prisoten egoistični samomor, ki se pojavi takrat, ko je oseba čisto sama, brez prijateljev in stikov z ljudmi (Černjavič, 2019).

Posameznik se lahko tudi socialno izolira. Socialna izolacija zajema izgubo stikov, slabo fizično stanje in različne bolezni. Socialna izoliranost pa lahko tudi napreduje in vodi do manjšega zaznavanja z vidika sluha in vida (Černjavič, 2019).

Podatki na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje za leto 2017 kažejo, da se je število samomorov v Sloveniji povečalo na 411 oseb. Podatki prikazujejo, da umre več moških kot žensk. Če podatke primerjamo s prejšnjim letom se je število samomorov povečalo, ampak količnik je vseeno manjši kot desetletja nazaj. To prikazuje spodnja slika (NIJZ, 2014).

Slika 4: Količnik samomorov v Sloveniji od leta 2003 do 2016

leto	skupaj	moški	ženske	Razmerje m/ž
2003	28,15	45,02	11,97	3,8
2004	25,64	37,87	13,92	2,7
2005	25,19	40,02	10,98	3,6
2006	26,5	42,5	11,2	3,8
2007	21,5	33,7	9,7	3,5
2008	20,05	32,11	8,18	3,9
2009	21,94	34,69	9,41	3,7
2010	20,3	33,11	7,73	4,3
2011	21,29	34,27	8,58	3,9
2012	21,40	35,67	7,70	4,6
2013	21,76	35,42	8,37	4,2
2014	18,81	31,79	6,05	5,2
2015	20,60	32,57	8,84	3,7
2016	17,97	28,71	7,40	3,8

Vir: NIJZ (2017).

V primerjavi z letom 2017 pa je bilo leta 2018 na Statističnem uradu Republike Slovenije (SURS) zabeleženih kar 353 samomorov. Od tega 274 moških in 79 žensk, kar prikazujeta spodnji dve sliki.

Slika 5: Število moških samomorov leta 2018

	Samomori
	Moški
2018	274

Vir: SURS (2018).

Slika 6: Število ženskih samomorov leta 2018

	Samomori
	Ženske
2018	79

Vir: SURS (2018).

2.7 Fizično in psihično nasilje

V Zakonu o preprečevanju nasilja v družini (ZPND), Ur. l. RS, št. 16/08 je fizično nasilje omenjeno kot sila, ki lahko pri otrocih/mladih povzroča določeno bolečino, škodo, ne glede na to, ali je pri tem nastala kakšna poškodba ali ne (ZPND).

Obstajata dve vrsti fizičnega nasilja in sicer fizično nasilje, ki zajema raznovrstne oblike obnašanja, kot na primer porivanje in udarec. Obstaja pa tudi fizično nasilje, kjer se izvaja nasilje namenoma, na primer poškodbe, ki so nastale namerno, namerna škoda ali pa umor (Domiter Protner, 2012).

Fizično nasilje zato prinaša veliko posledic, ki vplivajo na človeka (Š.Š., 2010):

- depresija,
- temačne misli (samomor),
- strah,
- izoliranost.

Primer fizičnega nasilja nad mladimi so športne prireditve. Fizično nasilje pri mladih lahko velikokrat opazimo na kakšnih športnih tekmah največkrat pri nogometu, košarki ali hokeju. Večinoma gre pri takšnih tekmah za to, da nasprotnika pripeljejo osramotijo in ga javno ponižajo. Na takšnih prireditvah navadno ni smrtnih ali drugih hujših posledic, gre predvsem za poškodbe, ki so nastale zaradi prerivanja in gneče (Bučar-Ručman, 2004, str. 83).

Zato se na športnih tekmovanjih med mladimi pojavljata dve obliki nasilja (Bučar-Ručman, 2004, str. 83 in 84):

- vandalizem,
- huliganizem.

Pri vandalizmu gre predvsem za sodelovanje mladih na tekmovanjih, kjer so deležni spontanega nasilja, ki je zavzeto v samo tekmo. Pri huliganizmu pa nasilje ni odvisno od same tekme ampak je nekdo že prej organiziral nasilje nad nekom (Bučar-Ručman, 2004, str. 83 in 84).

Na drugi strani obstaja še psihično nasilje, ki se lahko pojavlja tako v družini, kot tudi v šoli in na delovnem mestu. Psihično nasilje drugače imenujemo tudi duševno nasilje, saj zelo vpliva na naše duševno počutje. Ta oblika nasilja je med najbolj pogostimi nasilji nad mladimi, ki človeka lahko prizadene bolj kot samo fizično nasilje. Tovrstno nasilje vpliva na človekovo samozavest, zaupanje v drugo osebo ter podobo samega sebe. Žrtve se izmikajo družbi in mislijo, da so manjvredne in so nesamozavestne (Š.Š., 2010).

Ločimo več podvrst psihičnega nasilja in sicer (Š.Š., 2010):

- žaljenje,
- ustrahovanje,
- poniževanje,
- zmerjanje.

3 PREPREČEVANJE NASILJA

V nadaljevanju bom na splošno opisala kazensko pravo ter analizirala preprečitev nasilja in posledice storilca kaznivega dejanja.

3.1 Splošno o kazenskem pravu

Kazensko pravo v ožjem smislu pomeni kaznivo dejanje, ki se je pojavilo že zelo zgodaj. Vsako kaznivo dejanje ima določene sankcije, ki je družbo razdelil na skupine in tako sta se začela sestavljati pravo in država. Kazensko pravo omejuje nasilje in je hkrati del države, ki skrbi za red in disciplino družbe. Poleg tega prevladuje nad ostalimi vrstami prava, saj skrbi tako za politične, ekonomske kot tudi socialne in kulturne odnose (Bavcon & Šelih, 1978, str. 23 in 24).

Zakon kazenskega prava (ZKP), Ur. 1. RS, št. 32/12 predstavlja pravila, kjer je določeno, da se nikogar, ki je nedolžen ne obsodi. Izvajalcu kazenskih dejanj se določi kazen, ki jo določa ZKP. To lahko stori samo sodišče, ki je pristojno za takšne postopke (ZKP).

Zato na podlagi kaznivih dejanj ločimo več metod (KZ-1):

- dejanje, ki je bilo kaznivo je lahko narejeno tako, da je dejanje opustljivo ali pa storjeno s storitvijo,
- dejanje se lahko opusti samo, če je tisti, ki je izvajal kaznivo dejanje to tudi opustil,
- kaznivo dejanje je lahko narejeno takrat, če izvajalec dejanja ne prekliče posledic, ki so kaznive oziroma izključujoče.

3.2 Preprečitev nasilnega dejanja

Preprečevanje nasilja je eden izmed ključnih temeljev, ki usmerja politiko mladine. Nasilje predstavlja izziv, ki se srečuje s prebivalci, ki so ogroženi in je ena izmed pogostih ovir pri reševanju socialnih in zdravstvenih vprašanj. Zato je preprečitev nasilja pogoj, da se zdravstvena in socialna politika pravilno in uspešno izvajata (Council of Europe, 2020b).

Kot je že bilo omenjeno je prisotno veliko različnih vrst nasilja, ki lahko zaznamujejo mlade, zato je ključno, da se kakršnokoli nasilje prepreči. Obstaja veliko programov, kamor se lahko starši vpišejo in se tako vključijo v samo izobraževanje. Programi prispevajo, da se med starši in otroci splete vez, ki pomaga, da se razvijejo čustva in znanje za razumevanje otroka. Obstajajo pa tudi programi, ki se ukvarjajo z nasiljem pri katerem je prisotno uživanje alkohola, drog in tobaka. Takšni programi so zelo učinkoviti, saj se iz njih vračajo različni prihranki: zdravstveni, socialni in kazenskopravni (Council of Europe, 2020b).

Strategija, ki bi zmanjšala nasilje zaradi alkohola, drog in tobaka, bi bila ta, da bi zmanjšali razpoložljivost ter povečali ceno teh izdelkov. Že danes veljajo starostne

omejitve pri pitju alkohola in uživanju drugih substanc, zmanjšuje pa se tudi prekomerno oglaševanje teh izdelkov ter omejuje prodajna mesta, ki prodajajo alkohol. Veliko nasilja se dogaja na mestih, kjer je prisotno največ pitja, predvsem v barih in nočnih klubih. Danes je prodaja alkohola mladoletnikom sicer prepovedana, ampak se številni nočni klubi in bari tega ne držijo. Preprečiti bi bilo treba oglaševanje poceni alkohola ter tako uveljaviti zakonodajo o licenciranju (Council of Europe, 2020b).

Za preprečevanje nasilja so pomembne tudi razne terapije. Za mnoge se agresivno vedenje pojavi v dobi odraslosti, nekaterim pa se to pokaže že v otroštvu, kjer se lahko razvijejo resne oblike nasilja, ki se nato nadaljujejo v dobo odraslosti. Pri tem lahko pomaga večsistemska terapija, ki zmanjšuje nasilje pri mladih, pri katerih je že prisotno prestopniško vedenje. Terapija vključuje prihoterapevtske tehnike, kjer se izobražujejo starši ter na takšen način nudijo podporo svojim otrokom. S pomočjo te terapije nudijo pomoč mladim in družinam, ki imajo težave z vrstniki ali pa sosesko (Council of Europe, 2020b).

Nasilje nad mladimi je torej mogoče preprečiti. Res pa je, da se od takšnega preprečevanja nasilja nad mladimi zahtevajo dejavniki, ki imajo določena tveganja in so odvisni od družbe in posameznika (WHO, 2020b).

3.3 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO)

Deset agencij pod vodstvom Svetovne zdravstvene organizacije je doseglo, da se je razvil nov tehnični sistem, imenovan INSPIRE, ki predstavlja sedem strategij, s katerimi bi se prenehalo nasilje nad mladimi. Namen sistema je, da pomaga državi pri preprečevanju nasilja. Vsaka črka pri besedi INSPIRE pa predstavlja po eno strategijo, to so (WHO, 2020b):

- izvajanje in delovanje zakonov (omejen je na primer dostop do alkoholnih pijač in orožja),
- norme in številke se spreminjajo (spreminja se norma glede nasilja pri spolnosti),
- varno okolje,
- podpora staršev,
- dohodki,
- dostop do pomoči in podpore,
- zagotovitev, da lahko mladi obiskujejo šolo in možnost izobraževanja.

3.4 Posledice storilcev nasilja z vidika kazenskega prava

Večina ljudi ob besedi zločin pomisli na nasilje, zato nam ni potrebno veliko vedeti o zakonu, da bi prepoznali nezakonito dejanje. Lahko gre za prekršek ali pa za resnejše kaznivo dejanje. Prekršek je manj resnejše dejanje, medtem ko je kaznivo dejanje obravnavano za resnejše. Vsa nasilna dejanja spadajo pod kazniva dejanja, prekrški pa so odvisni od okoliščin in podrobnejših podatkov državnega prava (Criminal Defense Lawyer, 2020).

Poleg vseh navedenih kaznivih dejanj zakon dopušča stroge kazni za nasilne prekrške, med katere sodijo:

ZAPOR - Zaporna kazen je odvisna od vrste nasilja, ki ga je storilec povzročil in predstavlja eno izmed najpogostejših oblik kazni (Criminal Defense Lawyer, 2020).

Primeri vrst nasilja in njihove višine zaporne kazni so sledeči (KZ-1):

- **Posilstvo** - Če nekdo uporabi silo na nekemu drugemu in ga prisili v spolni odnos ali pa mu grozi z napadom, se temu storilcu izreče zaporna kazen od enega do desetih let.
- **Spolno nasilje** - Storilcu, ki prisili žrtev v spolnost in ta žrtev zato tudi trpi, je izrečena zaporna kazen od šest do deset let.
- **Prostitucija** - Če izvajalec nasilja sili osebo v prostitucijo z grožnjami se mu odredi kazen od tri do pet let zavora.

GLOBE - Kazniva nasilna dejanja lahko privedejo do glob, ki se razlikujejo glede primera dejanja (Criminal Defense Lawyer, 2020).

POGOJNA KAZEN - Tovrstna kazen se izreče, če sodišče določi izvajalcu nasilja zaporno kazen do dveh let. Če je zaporna kazen višja od dveh let se pogojna obsodba ne uveljavi (Uradni list RS, 2012).

SODIŠČE - Sodišče lahko storilcu nasilja izreče (Horvat, Veselič & Plaz, 2014, str. 258 in 259):

- **Pripor** – Kadar je potrebno zavarovati žrtev nasilja ali če sodišče še nima dovolj utemeljenih dokazov.
- **Prepoved približevanja** - Na sodišču določijo razdaljo do žrtve, ki jo mora storilec upoštevati.

RESTITUCIJA - Od osebe, ki je bila obsojena zaradi kaznivega dejanja, se lahko plača tudi povračilo. Plača se za nadomestila, ki so nastala zaradi stroškov pri zdravstvu ali drugih stroškov (Criminal Defense Lawyer, 2020).

KAZNIVA DEJANJA BELIH OVRATNIKOV - Gre za pomoč osebam, ki so bile obtožene kaznivih dejanj v gospodarstvu in poslovanju, kamor spada podkupovanje, goljufija in podobno (Odvetništvo Verstovšek, 2013).

Vsaka kazen, ki je bila izrečena osebi zaradi nasilja je zelo resna. Zakoni predpisujejo stroge kazni, ko gre za nasilje. Posameznik, ki je obtožen kaznivega dejanja mora najti zagovornika, ki se spozna na kazensko pravo, saj pogovor s policijo brez odvetnika lahko še bolj škoduje primeru. Odvetniki tako vodijo celoten postopek namesto obtoženega, saj imajo znanje in izkušnje s pravili, sodniki in tožilci (Criminal Defense Lawyer, 2020).

Na prvi spodnji sliki je prikazano število mladoletnih in polnoletnih oseb po letih, ki so bile ovadene zaradi kaznivih dejanj. Druga slika pa predstavlja število prekrškov, ki so se zgodili od leta 2010 do leta 2017.

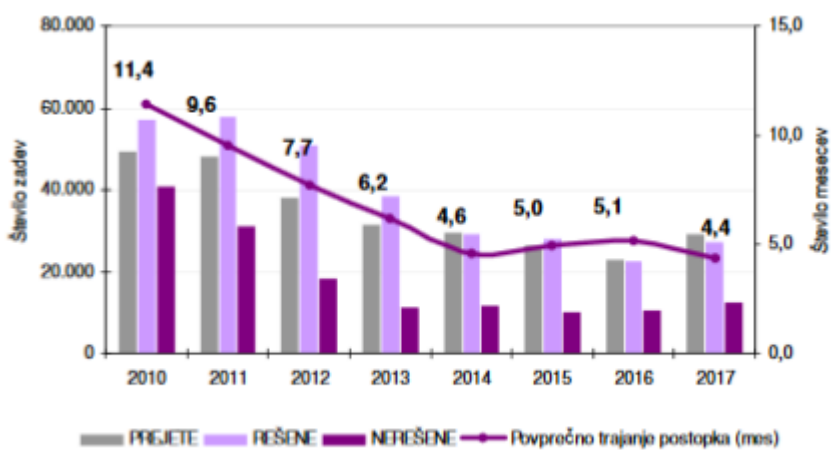
Slika 7: Število ovadenih zaradi kaznivega dejanja od leta 2016 do 2018

		2016	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$	$\frac{2018}{2016}$
		Število			indeks	
Polnoletni	skupaj	6.687	6.252	6.098	98	91
	moški	5.691	5.392	5.317	99	91
	ženske	996	860	781	91	77
Mladoletni	skupaj	319	269	226	84	64
	moški	289	241	205	85	60
	ženske	30	28	21	75	60

Vir: SURS

Vir: SURS (2018).

Slika 8: Število pomembnejših prekrškov od leta 2010 do 2017

Vir: Vrhovno sodišče RS (2017).

4 ORGANIZACIJE IN CENTRI, KI POMAGAJO ŽRTVAM NASILJA

V tem poglavju bom opredelila nekatere institucije v Sloveniji, ki poskrbijo za žrtve nasilja.

4.1 Zavod Emma

Zavod Emma je institucija, katere namen je pomagati mladim in ženskam, ki so doživeli oziroma doživljajo katerokoli vrsto nasilja. Zavod je bil ustanovljen v Ljubljani leta 2000. Ponujajo psihološko in strokovno pomoč ter se razvijajo na področju preventive (Zavod Emma, 2013).

Leta 2007 so odprli tudi poslovno enoto v Krškem. Pri zavodu gre bolj za ozaveščenost, kot pa za samo prijavo nasilja. Imajo določene preventivne dejavnosti, ki pomagajo otrokom, da se poglobijo in prepoznajo dogodke, ki so lahko nevarni za njih, ter znajo nanje pravilno odreagirati. To naredijo preko raznih iger, aktivnosti in novih znanj (Stanković, 2016).

Srečujejo se tako s spolnim nasiljem kot tudi z nasiljem v družini, nad mladimi in odraslimi. Ukvarjajo se s problemi, ki se dotikajo pravic človeka, saj se kažejo večje kršitve le-teh. Zavod nudi pomoč tako po telefonu kot tudi osebno (Zavod Emma, 2013).

4.2 Beli obroč Slovenije – Društvo za pomoč žrtvam nasilja

Beli obroč je še eden izmed društev, ki pomagajo tistim, ki so bili žrtve nasilja. Deluje od leta 2003 v Ljubljani in se osredotoča predvsem na nasilje v družini. Poslovne enote ima še v Velenju, Celju in Kopru (Beli obroč Slovenije, brez datuma).

Njihove temeljne naloge so (Beli obroč Slovenije, brez datuma):

- pomoč pri psiholoških in kaznivih dejanjih,
- organizacija raznih tečajev v povezavi z nasiljem,
- nudenje izobraževanj ter pomoči na primer v obliki oblačil in hrane.

Da je društvo Beli obroč pomembno in koristno, so se strinjale tudi razne fundacije in ministrstva, ki so največ prispevali v samo društvo. Prispevalo pa je tudi veliko slovenskih občin (Občina Slovenske Konjice, 2018).

4.3 Center za socialno delo

Za stiske žrtev nasilja skrbijo centri za socialno delo. Žrtvam pomagajo, da prepoznajo težave, ter jih tako podučijo s storitvami, ki bi pripomogle k lažjemu prebolevanju težav. V Sloveniji je 16 takšnih enot, ki nudijo podporo posamezniku (Centri za socialno delo, 2020).

Centri za socialno delo nudijo pomoč tako starejšim kot tudi otrokom in staršem. Pomoč centrov lahko poteka na domu, osebno ali pa preventivno. Njihova vloga je tudi skrb za otroke v primeru, če starša ne nudita varnosti. V takšnem primeru oddajo otroka v rejništvo (Erjavc, 2013).

Pomen centrov za socialno delo pa ni samo nudenje pomoči družini, ampak tudi skrb za otrokove želje. Če starši nimajo dovolj sredstev ali če se nad otroci izvaja nasilje, mora center vstopiti v družino ter zaščititi te otroke tako, kot to predpisuje zakonodaja (Dvoršek & Selinšek, 2010, str. 117).

O kakršnemkoli nasilju center obvesti policijo, kjer nato skupno usklajujejo mnenja. Potrebno je pridobiti čim več informacij, ki bi lahko razjasnile nastalo situacijo preprečilo nadaljnjo nasilje. Center za socialno delo mora ugotoviti, ali bodo starši lahko zaščitili svoje otroke. Če je zaščita dovolj velika, center ne bo posegal s svojimi ukrepi, če pa se ugotovi, da otrok ne bo zaščiten, mora center za socialno delo ustrezno zaščititi otroka z določenimi ukrepi (Dvoršek & Selinšek, 2010, str. 118, 119 in 122).

V letu 2020 je bilo kar nekaj otrok oddanih v rejništvo, kar prikazuje spodnja slika.

Slika 9: Podatki o mladih v rejništvu v marcu 2020

Podatki o otrocih/osebah v rejništvu v marcu 2020

Št. vseh otrok/oseb v rejništvu	839
Spol - ženski	424
Spol - moški	415
Starost do 18 let	667
Starost nad 18 let do 26 let	172
Število otrok/oseb, nameščenih v družine, ki izvajajo rejniško dejavnost kot sorodniki	188

[xlsx](#), [csv](#), [ods](#)

Vir: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2020).

4.4 Društvo SOS

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1989 in je tako postalo specialna organizacija/institucija na področju nasilnosti nad ženskami in otroki. Poslanstvo te organizacije je predvsem svetovanje in podpiranje žensk in otrok, ki so obdani z nasiljem (Horvat, Veselič & Plaz, 2014, str. 4).

Je nevladna organizacija, ki nudi pomoč ženskam in otrokom, ki trpijo nasilje. Njihov namen je ozaveščanje o samem nasilju. Namenjeno je predvsem tistim, ki so v stiski ali pa se počutijo ogrožene (Društvo SOS, brez datuma).

Pogovore nudijo preko telefona, kar prikazuje spodnja slika.

Slika 10: SOS telefon

Vir: Društvo SOS telefon, (2016).

4.5 Društvo za nenasilno komunikacijo

Društvo organizira pomoč mladim in otrokom, ki so bili v stiku s kakršnim koli nasiljem. Pomoč poteka preko svetovanj organizatorjev, ki nudijo brezplačno svetovanje. V društvo se lahko vključijo vsi, ki izpolnjujejo starost od 4 do 15 let. Društvo se nahaja v Ljubljani in aktivnosti izvaja v svojih prostorih. Svetovalci spodbujajo mlade, da podajo svoja mnenja, ideje in jih tako predstavijo drugim članom. Na podlagi teh gradijo svojo osebnost in vrednote ter tako postanejo bolj samozavestni. Svetovalci organizirajo različne izlete ter mladim tako podajo še več znanja. Pri društvu je pomembno tudi, da vsak posameznik pride v ospredje in se poskuša odpreti pred ostalimi člani, saj le tako premaga strah, ki mu ga je povzročilo nasilje (Društvo za nenasilno komunikacijo, 2020).

Organizira tudi delavnice, kjer posamezniki izboljšujejo svoje odnose z ostalimi. Delavnice so potrebne, saj se posamezniki povežejo med seboj in tako lažje vzpostavijo komunikacijo. Pri tej delavnici je torej pomembno, da se znajo čustveno odzivati na dogodke, znajo odreagirati, če pride do sporov ter da znajo navezati stike (Povezovalna komunikacija, 2017).

Društvo vključuje tudi prostovoljstvo, saj se vanj lahko vključi vsak, ki želi pomagati otrokom in mladim, ki so trpeli nasilje. Vsak prostovoljec se poveže z otrokom in se videva z njim enkrat na teden (Društvo za nenasilno komunikacijo, 2020).

5 PREDSTAVITEV RAZISKAVE

Pod tem poglavjem se bom osredotočila na raziskovalna vprašanja in intervjuje s katerimi bom analizirala cilje in metodologijo raziskave.

5.1 Namen in cilji raziskave

Ugotovitve oziroma raziskavo sem izvedla s pomočjo intervjuja, ki je v prilogi 1. Uporabila sem strukturiran intervju, ki se mi zdi najlažja možnost, saj vsi vprašani odgovarjajo na enaka vprašanja ter se ravna po enakih navodilih.

S to vrsto intervjuja lahko dobimo različna mnenja, ki jih navedejo intervjuvanci. Lahko pa ga prilagajamo okolju in vsakemu vprašanemu (Amebis d.o.o., 2010-2017).

Pri intervjuju je sodelovalo devet ljudi in sicer štirje moški ter pet žensk. Skušala sem zavzeti raznolike starostne in izobrazbene skupine. V intervjuju so sodelovali trije, ki se še šolajo v srednji šoli, trije študenti na fakulteti, dva zaposlena ter en brezposeln. Zavzeti sem želela tudi čim več krajev, da bi primerjala kje je nasilje bolj prisotno. Zato sem intervjuje izvedla v Ljubljani, Hrastniku in Trbovljah. Vsakega intervjuvanca sem intervjuvala približno 10 minut. Vse intervjuje sem opravila v mesecu novembru 2019 in januarju 2020. Intervjuvala sem tako moške kot tudi ženske. Najmlajši moški je bil star 17 let, najstarejši pa 35 let. Med ženskami je bila najmlajša stara 17 let, najstarejša pa 28 let. Glede izobrazbe sem se skušala osredotočiti predvsem na mlajšo generacijo in sicer tiste, ki so v srednji šoli ali na fakulteti.

Na začetku intervjuja sem jih izprašala o starosti, izobrazbi in statusu, nato pa sem jim začela zastavljati vprašanja, ki so se navezovala na temo. Najprej me je zanimalo, če so se v šoli učili o nasilju oziroma če so seznanjeni z njim. Zanimalo me je tudi, če so opazili veliko nasilja v šoli/na fakulteti. Nato sem sem še bolj poglobila v svojo temo in jih izprašala o vrstah nasilja in sicer katera vrsta nasilja je po njihovem najbolj razširjena. Ker sem v intervju zajela tako moške kot tudi ženske me je zanimalo, kateri so bolj prisotni v nasilju, moški ali ženske. Ker pa se moja tema dotika kazenskega prava sem jim zastavila vprašanje in sicer, ali so seznanjeni s kazenskim pravom in ali vedo, kakšne kazni lahko dobijo za tako dejanje.

5.2 Analiza podatkov

Vprašanje 1: Je današnje nasilje med mladimi večje kot je bilo v preteklosti?

Kar devet od devetih intervjuvancev meni, da je danes prisotnega več nasilja kot včasih. Intervjuvanec številka 1 meni, da kar se tiče zmerljivk in obnašanja je dandanes več nasilja, kot ga je bilo včasih. Intervjuvanci številka 5, 6 in 7 menijo enako in sicer, da se dandanes nasilje kaže v pomanjkanju služb, denarja, tudi po sami izobrazbi ter po premoženju staršev.

Vprašanje 2: Ali se bo nasilje med mladimi v prihodnosti zmanjšalo?

Intervjuvanec številka 1 na to vprašanje ni znal odgovoriti, saj ni bil prepričan. Ostali intervjuvanci in sicer številka 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 in 9 pa so odgovorili, da se bo nasilje še povečalo. Že to, kar se danes dogaja po svetu, lahko rečemo, da se bo še povečevalo (teroristični napadi in stavanja).

Vprašanje 3: Predstavlja nasilje velike posledice pri mladih?

Nekaj vprašanih se je opogumilo in priznalo, da so bili že udeleženi v nasilju in, da je na njih pustilo veliko posledic. Intervjuvanka številka 1 je priznala, da je bila udeležena v nasilju in sicer že v osnovni šoli. Zmerjali so jo, ker je bila močnejše postave, kar je na njo pustilo veliko posledic. Te posledice so negativno vplivale nanjo, saj se je za nekaj časa zaprla vase in ni komunicirala z nikomer drugim. Dejala je še, da je kasneje spoznala, da je besede ne smejo prizadeti in da se ne sme obremenjevati zaradi drugih, se pa kljub temu še danes spominja tistega dogodka.

Intervjuvanec številka 2 je srednješolec, ki je bil udeležen v nasilju in sicer v pretepu. Dejal je, da je to na njem pustilo kar veliko posledic, saj ima še danes pred očmi tisti dogodek.

Intervjuvanec številka 3 še ni bil prisoten v nasilju ampak meni, da vsako nasilje pusti veliko posledic na človeku.

Intervjuvanec številka 4 je že sodeloval pri nasilju ampak je samo pomagal sošolcu, ki se je spustil v pretep. Pravi, da sam še nikoli ni bil nasilen do drugih, pa tudi drugi niso bili nasilni do njega. Omenil pa je še, da mu ta sošolec še danes občasno omeni pretep, saj ga ni pozabil.

Intervjuvanec številka 5 je odgovoril, da so ga v osnovni šoli zmerjali, zaradi prekomerne teže. Rekel je še, da še danes včasih pomisli na to. Po tem sklepam, da je to nanj pustilo kar veliko posledic. Tudi intervjuvanca številka 6 so zmerjali zaradi preveč kilogramov.

Intervjuvanci številka 7, 8 in 9 še niso bili prisotni v nasilju ampak vseeno menijo, da tovrstno nasilje lahko človeka zelo prizadene in mu pusti velike posledice za celo življenje.

Vprašanje 4: Je psihično nasilje najbolj razširjeno med mladimi?

Poznamo več vrst nasilja, ampak izbrala sem psihično nasilje, saj menim, da je tovrstno nasilje najbolj prisotno pri ljudeh.

Intervjuvanec številka 1 meni, da je psihično nasilje zelo razširjeno. Za primer je dal svojo šolo, saj opazi veliko zmerjanja med sošolci in vrstniki.

Intervjuvanec številka 2 misli, da je enako razširjeno tako fizično kot tudi psihično nasilje, ampak se bolj nagiba k psihičnemu.

Intervjuvanec številka 3 pravi, da je bolj razširjeno psihično nasilje. Zraven pa je še dodal, da človeka bolj prizadenejo besede, kot pa dejanje. Tako meni tudi intervjuvanec številka 4.

Intervjuvanec številka 5 pa ima drugačno mnenje in sicer, da je bolj razširjeno fizično nasilje. Za razlago je dodal, da bi njega bolj bolel udarec (pretep) kot pa žaljiva beseda.

Intervjuvanci številka 6, 7 in 9 menijo, da je psihično nasilje zelo razširjeno.

Intervjuvanec številka 8 meni, da psihično ni toliko razširjeno.

5.3 Omejitve v raziskavi

Pri sami izvedbi sem upoštevala vsa etična načela. Vprašane sem seznanila s cilji in namenom zaključne naloge. Sam namen je bil, da se bolj poglobim v temo in izvem čim več od vprašanih. Predstavila sem tudi potek zaključne naloge in sicer, kako bo potekal sam intervju, da bodo vsi podatki anonimni ter da bom te podatke uporabila samo za namen zaključne naloge.

Pri skoraj vsakem intervjuju pa je prisotno tudi nekaj omejitev. Sama sem omejitve zaznala pri metodologiji in sicer glede splošnosti intervjuja. Ker v zaključni nalogi obravnavam nasilje nad mladimi nisem zajela vseh mladih. V vzorec sem zajela predvsem dijake, študente ter nekatere že zaposlene in brezposelne, nisem pa zajela na primer osnovnošolcev.

Manjše tveganje je bilo tudi z vprašanjem o kazenskem pravu, saj nekateri vprašani niso seznanjeni s tem izrazom.

5.4 Ovrednotenje raziskovalnih vprašanj

Na začetku zaključne naloge so predstavljena raziskovalna vprašanja. S pomočjo intervjuja sem prišla do naslednjih ugotovitev.

Raziskovalno vprašanje 1: Je današnje nasilje med mladimi večje kot pa je bilo v preteklosti?

Na podlagi raziskave sem ugotovila, da večina vprašanih meni, da je nasilje danes večje kot je bilo včasih. S podano izjavo se strinjam, saj po mojem mnenju včasih niso uživali toliko alkoholnih pijač in drog, kot danes. Tudi statistični podatki kažejo, da se največ nasilja zgodi, kadar so mladi pod vplivom alkoholnih in drugih substanc. Mislim, da je danes tudi več stresa zaradi brezposelnosti in hitrega tempa življenja, kot pa ga je bilo včasih.

Raziskovalno vprašanje 2: Ali se bo nasilje med mladimi v prihodnosti zmanjšalo?

Nasilje se glede na rezultate raziskave ne bo zmanjšalo ravno obratno. Vprašani menijo, da bo še večje, kar se kaže v socialni strukturi. Menim, da imajo vprašani prav, saj je dandanes veliko pomanjkanje služb pri mladih, kar lahko pripelje do nasilja. Na pomanjkanje služb kažejo tudi podatki Zavoda Republike Slovenije.

Raziskovalno vprašanje 3: Predstavlja nasilje velike posledice pri mladih?

Mnenje intervjuvancev je, da je kakršnokoli nasilje lahko škodljivo za človeka in ga lahko zaznamuje za celo življenje. Že ob pisanju zaključne naloge in s pomočjo analiziranja literature sem prišla do spoznanja, da je temu res tako. Menim, da nasilje povzroči veliko posledic na človeku, kar se lahko kaže v distanci od drugih, pomanjkanju samozavesti in travmah, ki jih lahko doživljajo skozi celo življenje.

Raziskovalno vprašanje 4: Je psihično nasilje najbolj razširjeno med mladimi?

Raziskava je pokazala, da je temu tako. Vprašani so bili mnenja, da je psihično nasilje kar razširjeno. Menim, da imajo prav, saj veliko današnje mladine zabrede v skupine, kjer sta prisotna alkohol in droge. Zabredejo lahko zaradi stresa v šoli, brezposelnosti in težav v družini. Pod vplivom substanc so še bolj samozavestni in tako zastrašujejo, žalijo in izsiljujejo posameznike. Oseba, ki je bila žrtev psihičnega nasilja drži ta strah v sebi in prav to se kaže kot ena izmed najmočnejših oblik psihičnega nasilja. Posledično lahko po mojem mnenju pride do velikih posledic, ki se kažejo na njegovem obnašanju in distanciranju od drugih.

5.5 Priporočila

Prepoznavanje je osnova za preprečitev nasilja. Vsem mora biti razumljivo, da nasilje predstavlja negativnost ter nesprejemljivost v kakršnem koli ambientu. Da bi lahko zagotovili manjše število nasilja nad mladimi je pomembno, da država kontrolira in določa taktike za preprečevanje nasilja.

Nasilje se bo še povečevalo, takšnega mnenja so tudi vprašani v raziskavi. Zato je pomembno, da se zaščitijo žrtve nasilja, ter se jim nudi podpora s strani organizacij, ki so zadolžene za pomoč ljudem. Menim, da bi morale organizacije začeti razvijati in podpirati nove delavnice ter programe, ki bi bile namenjene storilcem nasilja.

Za zmanjšanje nasilja je potrebno preoblikovanje strategij tako na kulturnem kot tudi na ekonomskem in socialnem področju. Ljudje, ki so žrtve nasilja ne vedo, kako in kam prijaviti nasilje, saj niso v zadostni meri seznanjeni s kazenskim pravom. To sem ugotovila tudi skozi raziskavo in sicer, da večina mladih ni seznanjenih z zakonodajo in svojimi pravicami. Veliko ljudi ne pozna svojih pravic in zakonov. Menim, da bi se morali mladi učiti o zakonodaji in pravicah že v izobraževalnih ustanovah. Poleg tega se mi zdi pomembno, da se mladi vključijo v delavnice, ki predavajo o nasilju. Tako bi vedeli več o tem, kaj storiti v primeru nasilja.

Delavce, ki so izučeni za socialno delo v šoli, bi morali napotiti na izobraževanja, na katerih bi bil poudarek o nasilju. Tako bi pridobili več informacij, ki bi jih nato posredovali mladim v vzgojno-izobraževalnih sistemih.

Opazno je tudi pomanjkanje namestitev, kamor bi napotili storilce nasilja v obdobju, ko imajo izrečeno prepoved kakršnega koli približevanja žrtvi. Menim, da bi morala država zagotoviti več nastanitvev, saj bi bili tako oddaljeni od žrtve. Tako bi se zmanjšala možnost za ponovno izvajanje nasilja.

SKLEP

Največ nasilja nad mladimi se odvija prav v lastni družini, kjer je prisotnega veliko fizičnega nasilja. Takšno nasilje je težko prepoznati, saj ne vemo, kaj točno se dogaja v ozadju.

Že v zgodovini je bilo prisotno veliko nasilja, saj so se takrat odvijali različni spopadi, ki so privedli do vojn in že takratni posamezniki so bili mnenja, da se mora nasilje preprečiti z različnimi izobraževanji in usposabljanjem tako učiteljev v šoli, kot tudi staršev v posameznih družinah.

Skoraj vsako nasilje zaznamuje osebo skozi celo življenje. S tem nosi tudi različne posledice, ki nastanejo pri nasilnosti. Žrtev nasilja ni samozavestna, ima travme, noče se vključiti v družbo, ima strah in je pod stresom. Zato je pomembno, da se taki osebi nudi pomoč in da se takšno ravnanje prepreči, kar vključuje predvsem različne organizacije, ki se ukvarjajo s preprečevanjem nasilja.

Tovrstne organizacije imajo dolžnost, da zaščitijo žrtev. Ob kakršnemkoli nasilju žrtev pospremi na varno, kjer jim brezplačno nudijo podporo. Če je potrebno, lahko storilcu preprečijo, da bi žrtev še kdaj srečal, zato lahko osebi, ki je izvedla nasilje prepovedo približevanje (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 2020).

Preprečevanje nasilja je zelo zahteven in dolgotrajen postopek, saj mora oseba, ki je bila žrtev nasilja to prijaviti. Večina žrtev se boji prijave in za to vse skupaj traja dlje. Ko pa vendarle pride do prijave, se pokažejo zaželeni učinki. S tem imam v mislih predvsem sankcije, ki jih dobijo osebe, ki so izvedle kakršnokoli nasilje (veliko let v zaporu). Zato je pomembno, da se vsako nasilje prijavi, saj lahko le tako preprečimo nadaljnje nasilje.

Opravljeni so bili tudi intervjuji, ki so bili opravljeni v Hrastniku, Ljubljani in Trbovljah. Izkazalo se je, da je veliko ljudi sicer informiranih o samem nasilju ampak ne vedo točno, kako in kam se morajo obrniti, saj vsi niso seznanjeni s kazenskim pravom.

V zaključni nalogi sem se ukvarjala predvsem z raziskovalnim vprašanjem in sicer, ali je možno preprečiti nasilje nad mladimi in kako. Preko spletnih strani in s pomočjo literature sem prišla do spoznanja, da je to možno, saj je v državi prisotna zakonodaja, ki to tudi preprečuje. Z mnogimi preventivnimi sistemi ter organizacijami, se je izkazalo, da smo nasilje uspeli skozi leta zmanjšati, a kljub temu je pomembno, da se vsak posameznik že od otroštva naprej uči o nasilju, ter njegovih posledicah. Mlade je potrebno naučiti to, kar bodo kot odrasli znali interpretirati in jih narediti boljše, kot generacije pred njimi.

LITERATURA IN VIRI

1. Amebis, d.o.o. (2010-2017). *Terminološki slovar vzgoje in izobraževanja*. Pridobljeno 17. februarja 2020 iz <https://www.termania.net/slovarji/terminoloski-slovar-vzgoje-in-izobrazevanja/3474672/strukturirani-intervju>
2. Bavcon, L. & Šelih, A. (1978). *Kazensko pravo*. Ljubljana: Časopisni zavod Uradni list SRS.
3. Beli obroč Slovenije. (brez datuma). *O nas*. Pridobljeno 3. marca 2020 iz <http://www.beliobroc.si/kdo-smo/beli-obroc>
4. Bezenšek Lalić, O. (2009). *Odzivanje socialnih delavk in delavcev na nasilje v družini*. Ljubljana: Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja.
5. Brejc, M., Koren, A., Logaj, V. & Mugnaioni Lešnik, D. (2009). *Nasilje v šolah*. Kranj: Šola za ravnatelje Predoselje.
6. Bučar Ručman, A. (2004). *Nasilje in mladi*. Ljubljana: Mladinski kulturni center.
7. Bučinel, T. (2005). *Problem samomorilnosti med mladimi v Sloveniji* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
8. Carney, P. T. (2010). *Spolno nasilje*. Ljubljana: Amalietti & Amalietti.
9. Council of Europe. (2020a). *Corporal punishment*. Pridobljeno 3. marca 2020 iz <https://www.coe.int/en/web/children/corporal-punishment>
10. Council of Europe. (2020b). *Youth violence*. Pridobljeno 3. marca 2020 iz <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/youth-violence?inheritRedirect=true>
11. Černjavič, M. (2019). *Socialni dejavniki tveganja za samomorilno vedenje pri starejših odraslih: Stopnja socialne izolacije, občutek osamljenosti in prisotnost želje po smrti zaradi medosebnih odnosov* (magistrsko delo). Maribor: Filozofska fakulteta.
12. Del Fabro, A. (2016). *Normativno urejanje preprečevanja nasilja v družini v Sloveniji in primerjava z ureditvijo v ZDA* (magistrsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
13. Domiter Protner, K. (2012). *Sociološki vidiki izpostavljenosti slovenskih srednješolcev nasilju v družini in možnosti ukrepanja* (doktorska disertacija). Maribor: Filozofska fakulteta.
14. Društvo za nenasilno komunikacijo. (2020). *Individualna pomoč otrokom in mladim z izkušnjo nasilja*. Pridobljeno 4. marca 2020 iz <https://www.drustvo-dnk.si/dozivljate-nasilje/pomo%C4%8D-otrokom-in-mladim.html>
15. Društvo SOS. (brez datuma). *Predstavitev in poslanstvo društva*. Pridobljeno 4. marca 2020 iz <https://drustvo-sos.si/nasa-organizacija/predstavitev-in-poslanstvo-drustva/>.
16. Durič, R. (2005). *Samomor: Stališča o samomoru in samomorilnosti v Sloveniji* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
17. Eman, K. & Hacin, R. (2017). *Pregled kriminološkega raziskovanja nasilja v Sloveniji po letu 1991*. Revija za kriminalistiko in kriminologijo, 68(3), 209-217.
18. Street Violence. (2019, 13. april). V Encyclopedia. Pridobljeno 4. marca 2020 iz <https://www.encyclopedia.com/education/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/street-violence>
19. Erjavc, N. (2013). *Nasilje v družini nad otroki z duševno motnjo s kazenskopravnega vidika* (diplomsko delo). Maribor: Fakulteta za varnostne vede.
20. Gregorčič, N. (2015). *Vrstniško nasilje med učenci osnovne šole* (zaključna naloga). Koper: Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije.

21. Horvat, D., Veselič, Š. & Plaz, M. (2014). *Priročnik za delo z ženskami in otroki z izkušnjo nasilja*. Ljubljana: Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja.
22. Jeremič, D., Sedminek, S. & Švab, M. (2007). *Nasilje*. Pridobljeno 15. februarja 2020 iz <http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2007/Nasilje/izgled3.html>
23. Kac, D. (2005). *Spolne zlorabe otrok v Sloveniji v letih 1993 – 2003* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
24. Kokalj, T. (2014). *Spolno nasilje. Zavedanje mladih žensk o problemu spolnega nasilja ter poročanje medijev o njem* (zaključno delo). Koper: Fakulteta za humanistične študije.
25. Likar, A. (2006). *Nasilje nad otroki v družini – analiza dela društva sos telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
26. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2020, 3. april). *Centri za socialno delo*. Pridobljeno 3. marca 2020 iz <https://www.gov.si teme/centri-za-socialno-delo/>
27. Miklavžina, A. (2009). *Spolna zloraba otrok* (diplomsko delo). Maribor: Fakulteta za zdravstvene vede.
28. Odvetništvo Verstovšek. (2013). *Kazensko pravo*. Pridobljeno 19. maja 2020 iz <https://www.verstovsek.si/si/podrocja-dela/fizicne-osebe/kazensko-pravo/>
29. Občina Slovenske Konjice. (2018, 14. junij). *Beli obroč Slovenije, društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj se predstavi*. Pridobljeno 4. marca 2020 iz <https://www.slovenskekonjice.si/objava/142304>
30. Povezovalna komunikacija (2017). *Uvodne delavnice nenasilne/povezovalne komunikacije*. Pridobljeno 5. marca 2020 iz <https://povezovalna-komunikacija.si/uvodne-slo-2019/>
31. Rus Makovec, M. (2003). *Zloraba moči in duševne motnje ter poti iz stiske* (1 izd.). Ljubljana: Cankarjeva založba.
32. Selič, P. (2004). *Nasilje v družini – Poti do rešitev – Posebno poročilo*. Ljubljana: RS Varuh človekovih pravic.
33. Stanković, D. (2016). *Dlje ko žrtev nosi nasilje v sebi, težje o njem spregovori*. *Dnevnik*. Pridobljeno 19. marca 2020 iz <https://www.dnevnik.si/1042748570>
34. Š. Š. (2010, 13. december). *Oblike nasilja. Vrstniško nasilje*. Pridobljeno 15. februarja 2020 iz https://studentski.net/gradivo/umb_pef_rp1_ped_sem_oblike_nasilja_01.
35. Šelih, A. (1996). *Otrokove pravice, šolska pravila in nasilje v šoli*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti.
36. Švelc, M. (2010). *Nasilje v družini – okvir dela organizacij za pomoč otrokom, ki so žrtve nasilja* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
37. Theoharis, M. (2020). *Felony Violent Crimes*. Pridobljeno 5. marca 2020 iz <https://www.criminaldefenselawyer.com/crime-penalties/federal/Felony-Violent-Crimes.htm>
38. World Health Organization. (2020a). *Definition and typology of violence*. Pridobljeno 3. marca 2020 iz <https://www.who.int/violenceprevention/approach/definition/en/>
39. World Health Organization. (2020b). *Violence against children*. Pridobljeno 5. marca 2020 iz <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-children>
40. Zavod Emma. (2013). *O nas*. Pridobljeno 3. marca 2020 iz <http://zavod-emma.si/o-nas/>

PRILOGE

Priloga 1: Predviden primer intervjuja

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja:

Kraj in čas intervjuja:

Trajalni čas intervjuja:

Status intervjujanca:

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari?

Kaj ste po izobrazbi?

Ste se v šoli/na fakulteti učili o vrstah nasilja?

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja?

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična?

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas?

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje?

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske?

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...?

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo?

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja?

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili?

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali?

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja?

Priloga 2: Odgovori intervjuvanca št. 1

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 1

Kraj in čas intervjuja: Hrastnik, 3. 11. 2019

Trajalni čas intervjuja: 10 minut

Status intervjuvanca: srednješolka

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 17 let

Kaj ste po izobrazbi? Se še šolam.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? Nekaj so nam povedali pri predmetu Etika v osnovni šoli. Bila pa sem tudi priča psihičnem nasilju.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Opazila sem, da je veliko zmerjanja pri vrstnikih.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Če gledam predvsem na mojo šolo je veliko bolj razširjeno psihično nasilje, kar opazim pri zmerjanju med sošolci in vrstniki.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Ja in sicer v osnovni šoli. Bila sem močnejše postave in so me zaradi tega zmerjali. Te žaljivke so name pustile kar velike posledice, saj sem se za nekaj časa zaprla vase. Kasneje pa se spoznala, da me takšne besede ne smejo prizadeti in da se ne smem sekirati.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje? Kot sem že omenila je bilo to samo v osnovni šoli. Danes sem bolj samozavestna in me ne more nič prizadeti. Ja definitivno to spada med nasilje.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Mislim, da so večkrat udeleženi moški, predvsem pri fizičnem nasilju. Na drugi strani je pa tudi psihično nasilje, kjer menim da so udeležene predvsem ženske, saj mislim da moški vse rešujejo s pestmi.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Kar se tiče zmerljivk in vsega tega menim, da je dandanes več nasilja kot pa včasih.

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Na to ne znam odgovoriti.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? V prvem primeru je predvsem moja družina. Zaupam jim čisto vse in mi znajo tudi pomagati.

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Bi pomagala.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Nudila bi ji pogovor.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? O tem vem bolj malo. Rada pa bi izvedela čim več o tem. Po mojem mnenju ni pomembno, da nasilje takoj prijavimo na policijo. To lahko povemo tudi svojim najbližjim, da nam je potem malo lažje. Pomembno pa je, da to storimo takoj po nasilju, saj bi se lahko nasilstvo spet izvedlo.

Priloga 3: Odgovori intervjuvanca št. 2

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 2

Kraj in čas intervjuja: Trbovlje, 3. 11. 2019

Trajalni čas intervjuja: 12 minut

Status intervjuvanca: srednješolec

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 18

Kaj ste po izobrazbi? Še študiram.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? V srednji šoli ne toliko. Bolj v osnovni šoli.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Niti ne.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Mislim, da je prisotno vsega po malem. Bolj se nagibam psihičnem.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Sem bil ja. V pretepu. Pustilo je kar veliko posledic, saj se še danes spominjam tistega dogodka.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje? To tudi spada med nasilje. Med seboj se "zmerjamo" bolj prijateljsko.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Mislim, da predvsem moški.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Ja.

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Še povečalo.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Vem ampak nočem drugih vpletat.

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Bi pomagal, saj sem tudi sam bil v tem in so mi drugi priskočili na pomoč.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Mislim, da tu najbolj pomaga iskren pogovor z nekom.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? Nekaj sem že slišal, saj obiskujem srednjo ekonomsko šolo. Glede pravic pa ne znam veliko povedati. Če pa smo bili udeleženi v nasilju pa je pomembno, da povemo to nekomu, ki mu zaupamo.

Priloga 4: Odgovori intervjuvanca št. 3

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 3

Kraj in čas intervjuja: Ljubljana, 5. 11. 2019

Trajalni čas intervjuja: 15 minut

Status intervjuvanca: študentka

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 20 let.

Kaj ste po izobrazbi? Študiram na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, ob študiju pa delam v podjetju Lek.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? V osnovni šoli vem, da smo se nekaj učili o tem ampak bolj na splošno. Se pa o tem veliko naučiš skozi življenje.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Niti ne toliko, saj menim, da na fakulteti si že bolj odrasel in znaš misliti z glavo. Se mi zdi, da je tega bolj v sami osnovni in srednji šoli.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Mislim, da bolj psihična, saj te žaljive besede lahko hitro prizadenejo.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Hvala bogu nisem ampak vseeno menim, da vsako nasilje pusti veliko posledic na človeku.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje? Ne. Z vsemi se dobro razumem in tudi nisem taka oseba, da bi šla kar v konflikt z nekom. Ja to absolutno spada med nasilje, saj te lahko žaljive besede bolj prizadenejo, kot pa sam udarec.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Bi rekla, da so udeležene tako ženske kot tudi moški. Ne vem.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Ja, bi rekla da je danes več nasilja kot pa ga je bilo včasih.

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Po mojem mnenju še povečalo.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Najprej bi se obrnila na prijatelje ter družino.

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Bi pomagala.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? To osebo bi potolažila z besedami in ji dala vedeti, da ni sama.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? Na tej fakulteti sem veliko slišala o kazenskem pravu in to področje me tudi zanima, zato tudi vem malce več o tem. Glede pravic bi se pa morala še malo pozanimati. Če smo bili prisotni v nasilju moramo takoj povedati nekemu bližnjemu, da nam bo pomagal. Se mi zdi, da je najhuje, če to držimo v sebi, nasilje pa se lahko spet pojavi, če ne ukrepamo pravočasno.

Priloga 5: Odgovori intervjuvanca št. 4

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 4

Kraj in čas intervjuja: Ljubljana, 5. 11. 2019

Trajalni čas intervjuja: 8 minut

Status intervjuvanca: študent

Pozdravljeni,

Sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 21 let.

Kaj ste po izobrazbi? Obiskujem Zdravstveno fakulteto v Ljubljani.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? Mislim, da ne toliko.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Ne toliko.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Predvsem psihična.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Pomagal sem sošolcu, ki se je spustil v pretep. Sam pa nisem bil nikoli nasilen do drugih ali pa da bi drugi bili do mene. Vem pa, da sošolec še danes omeni ta pretep, saj ga ni pozabil.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje? Ne nikoli. Če pa že je pa to samo prijateljsko.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Mislim, da kar moški, saj se nekateri kar hitro spustijo v pretep. Ne vem, mogoče da se hoče nekdo izpostaviti pred drugimi.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Ja, veliko več.

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Kar povečalo.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Vem, da obstajajo neki zavodi. Ampak jaz bi se najprej obrnil na družino in prijatelje.

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Vsekakor bi mu pomagal.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Pogovoril bi se z žrtvijo.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? S tem nisem toliko seznanjen.

Priloga 6: Odgovori intervjuvanca št. 5

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 5

Kraj in čas intervjuja: Trbovlje, 10.1.2020

Trajalni čas intervjuja: 11 minut

Status intervjuvanca: srednješolec

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 17 let.

Kaj ste po izobrazbi? Obiskujem ekonomsko gimnazijo v Trbovljah.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? Bolj malo.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Niti ne, bolj gre za "šalo".

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Mislím, da bolj fizična. Vsaj mene bi bolj prizadela beseda, kot pa udarec.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? V osnovni šoli sem imel malo več kilogramov in so me zbadali z grdimi besedami. To me je kar prizadelo in še dandanes se včasih spomnim kako je bilo.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislíte, da to tudi spada med nasilje? So mi v osnovni šoli, zdaj ne več. Da, to tudi spada med nasilje.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Menim, da so enako udeleženi tako ženske kot tudi moški.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Da po mojem mnenju ga je danes več. Predvsem zaradi pomanjkanja služb, denarja,... Tudi po sami izobrazbi in premoženju staršev je prisotno tovrstno nasilje.

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Še povečalo.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Recimo da vem. Jaz bi se obrnil na svoje starše, sorodnike, če pa to ne bi bilo dovolj bi se obrnil na policijo.

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Bi pomagal, saj ne bi mogel gledati, kako nekoga žalijo ali pa fizično obračunavajo z njim.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Pomagal bi mu s pogovorom ter mu predlagal, da se naj obrne na svoje domače, sorodnike,...

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? Nekaj malega smo se učili v šoli. Spremljam pa tudi po televiziji. Za višino zaporne kazni pa ne bi vedel. Vem pa, da je potrebno vsako nasilje prijaviti oziroma povedati nekemu, saj bi se lahko nasilje ponovilo.

Priloga 7: Odgovori intervjuvanca št. 6

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 6

Kraj in čas intervjuja: Hrastnik, 10.1.2020

Trajalni čas intervjuja: 9 minut

Status intervjuvanca: zaposlena

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 28

Kaj ste po izobrazbi? Diplomirana ekonomistka.

Ste se v šoli/na fakulteti učili o vrstah nasilja? Niti nismo toliko govorili o tem.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Menim, da smo kar v dobrem odnosu zato ni prisotnega nobenega nasilja.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Odločila bi se kar za psihično, saj menim, da psihično nasilje še bolj prizadene osebo.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Spomnim se, da so me zmerjali v osnovni šoli zaradi kilogramov.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje? Kor sem že omenila, so me zmerjali samo v osnovni šoli potem pa se je to umirilo, saj ko smo starejši ne gledamo več na to. Seveda, da to spada med nasilje.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Mislím da kar ženske.

Meníte, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Meníte, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Da, definitivno je več nasilja prisotnega danes. To se kaže tudi v izobrazbi, denarju, službi,...

Meníte, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Povečalo.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Obrnila bi se kar na svoje domače ali pa na tistega, ki ga dobro poznam in mi je blizu.

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Bi pomagala.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Najboljše je, da človeku pomagaš s pogovorom in mu daš vedeti, da ni sam.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? O kazenskem pravu sem seznanjena, saj me je to spremljalo tako na fakulteti, kot tudi zdaj v službi. Tako, da sem seznanjena. Mislím, da se zaporna kazen giblje od 3 do 5 let. Če se dotaknem spolne nasilnosti je pomembno, da se to takoj prijavi na policijo. Če pa ne zmoremo, pa moramo vsaj povedati eni osebi, ki ji zaupamo.

Priloga 8: Odgovori intervjuvanca št. 7

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 7

Kraj in čas intervjuja: Hrastnik, 10.1.2020

Trajalni čas intervjuja: 7 minut

Status intervjuvanca: zaposlen

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 35 let.

Kaj ste po izobrazbi? Po izobrazbi sem elektrotehnik.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? Ne veliko.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Sploh ne.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Mislím, da bi se odločil kar za psihično nasilje.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Ne, nisem bil.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislíte, da to tudi spada med nasilje? Da, spada med nasilje. Tam, kjer delam pa ni prisotnega nobenega nasilja.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Ženske.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Danes, saj je to vidno po vsem tem kar ste našli torej, v socialni strukturi, v izobrazbi,...

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Kar se dogaja po svetu, menim da se bo kar povečevalo iz leta v leto.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Lahko se obrneš na svoje domače, prijatelje, sorodnike, policijo,...

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Da.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Svetoval bi mu, da se naj posvetuje s svojimi domačimi oziroma s tistimi, ki ga pozna.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? Malo vem o tem ampak ne prav veliko. Mislim pa, da je zaporna kazen tam nekje od 2 do 5 let. Pomembno je, da prijavimo nasilje. Če nečemo povedati svojim najbližjim ali pa policiji lahko povemo oziroma pokličemo izobražene osebe, ki so v tem poklicu in se pomenimo z njimi. To mislim predvsem na različne centre, ki pomagajo proti nasilju. Zato je pomembno, da pravočasno prijavimo, da se ne bi nasilje spet ponovilo.

Priloga 9: Odgovori intervjuvanca št. 8

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 8

Kraj in čas intervjuja: Hrastnik, 10.1.2020

Trajalni čas intervjuja: 8 minut

Status intervjuvanca: študentka

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 21 let.

Kaj ste po izobrazbi? Trenutno še študiram na pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? Niti ne toliko čeprav menim, da bi se morali kaj pogovarjati o tem, saj se mi zdi pomembna tema.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Ne, nisem.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Bi rekla, da kar obe vrsti nasilja.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Ne, k sreči nisem bila.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje? Se razumemo med seboj. Tudi mislim, da na faksu se že bolj "zresnemo" in ne razmišljamo o tem.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Bi rekla da ženske.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Včasih ga ni bilo toliko kot danes. To se kaže v vsem tako v službi kot tudi doma,...

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Še povečalo.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Lahko se obrnem na družino, prijatelje,...

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Bi mu probala nekako pomagati.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Predlagala bi mu, da se najzateče k družini, ki mu bodo pomagali najti rešitev.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? Malo sem slišala o tem ampak ne toliko, da bi vedela kakšna je višina zaporne kazni. Če pa smo bili udeleženi v nasilju pa je potrebno, da takoj povemo nekomu, saj se lahko nasilje ponovi in ima lahko še močnejše posledice.

Priloga 10: Odgovori intervjuvanca št. 9

Jasmina Kovač (mentor dr. Mitja Kovač)

Številka intervjuja: 9

Kraj in čas intervjuja: Ljubljana, 10.1.2020

Trajalni čas intervjuja: 13 minut

Status intervjuvanca: brezposelna

Pozdravljeni,

sem Jasmina Kovač in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani in sicer smer dodiplomskega študija. Za temo pri zaključni strokovni nalogi sem si izbrala Preprečevanje nasilja nad mladimi z vidika kazenskega prava. Skozi intervju bi rada izvedela, kakšno je vaše razmišljanje o navedeni temi.

Intervju bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz splošnih vprašanj povezanih z mojo temo. Iz intervjuja bi rada odnesla čim več zato vas prosim, da bodo odgovori čim bolj iskreni. Naj vas opomnim, da bodo vsi odgovori anonimni in se ne bodo shranjevali. Uporabljeni bodo samo v namen moje zaključne naloge.

Vprašanja so sledeča:

Koliko ste stari? 25 let.

Kaj ste po izobrazbi? Po izobrazbi sem kemijski tehnik in sem trenutno brezposelna.

Ste se v šoli/na faksu učili o vrstah nasilja? Učitelji so nam govorili, da se ne smemo zmerjati, pretepati ostalo pa nič.

Ste mogoče na šoli/v službi opazili veliko nasilja? Niti ne.

Katera vrsta nasilja menite, da je najbolj razširjena med mladimi? Psihična ali fizična? Psihična.

Ste že bili udeleženi pri kateri vrsti nasilja? Če ste bili, pri kateri in kakšne posledice je to pustilo na vas? Ne nisem bila. Mislim pa, da to kar pusti velike posledice na človeka.

Vam sošolci/sodelavci večkrat govorijo žaljive oziroma neprijetne besede? Mislite, da to tudi spada med nasilje? Ne, saj se razumemo med seboj. To spada pod nasilje.

So pri nasilju večkrat udeleženi moški ali ženske? Ženske.

Menite, da je dandanes več nasilja kot ga je bilo včasih? Menite, da je opazna tudi razlika v socialni strukturi (premoženje staršev), v izobrazbi,...? Danes je več tega. Opazne pa so tudi razlike in to tudi vodi do nasilja.

Menite, da se bo nasilje zmanjševalo ali se bo postopoma še povečalo? Povečalo.

Veste na koga se lahko obrnete v primeru nasilja? Da, vem.

Če bi videli, da je nekdo žrtev nasilja, bi mu pomagali ali bi se temu izognili? Če bi se le dalo, bi pomagala.

Kaj bi predlagali žrtvi nasilja oziroma kako bi mu pomagali? Z besedami, z nasveti,... Predlagala bi, da se obrne na svoje bližnje.

V zaključni nalogi sem izpostavila tudi kazensko pravo. Ste seznanjeni s kazenskim pravom, veste zakaj je potrebno takoj prijaviti nasilje in ali ste seznanjeni z višino zaporne kazni za takšno vrsto dejanja? Malo vemo samem pravu. Po mojem mnenju je tam nekje od 2 do 5 let. Glede prijave nasilja pa menim, da je zelo pomembno da prijavimo nasilje, saj bi se lahko nasilje še nadaljevalo, če ne bomo pravočasno ukrepali.